

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. lokakuuta 2022
(OR. en)

13370/22

ENFOPOL 497
SPORT 44
JAI 1313

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	13. lokakuuta 2022
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	12152/22
Asia:	Neuvoston päätelmät tarpeesta ehkäistä ja torjua pyroteknisen materiaalin käyttöä jalkapallostadionien ja muiden urheilupaikkojen yleisötiloissa – <i>Neuvoston päätelmät</i> (13. lokakuuta 2022)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston (oikeus- ja sisäasiat) 3899. istunnossaan 13. lokakuuta 2022 hyväksymät neuvoston päätelmät tarpeesta ehkäistä ja torjua pyroteknisen materiaalin käyttöä jalkapallostadionien ja muiden urheilupaikkojen yleisötiloissa.

**Neuvoston päätelmät tarpeesta ehkäistä ja torjua pyroteknisen materiaalin käyttöä
jalkapallostadionien ja muiden urheilupaikkojen yleisötiloissa**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

- (1) ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 2 artiklan (oikeus elämään), 3 artiklan 1 kohdan (oikeus fyysiseen koskemattomuuteen) ja 31 artiklan 1 kohdan (oikeus terveellisiin, turvallisiin ja ihmisarvoisiin työoloihin ja työehtoihin);
- (2) ottaa huomioon Euroopan unionin tavoitteen antaa kansalaisille korkeatasoinen suoja vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella kehittämällä jäsenvaltioiden yhteistä toimintaa poliisiyhteistyön alalla;
- (3) ottaa huomioon niiden miljoonien EU-kansalaisten terveyden ja turvallisuuden, jotka matkustavat vuosittain kautta Euroopan jalkapallo-otteluihin ja -turnauksiin (sekä muihin urheilutapahtumiin);
- (4) ottaa huomioon niiden useiden tuhansien EU-kansalaisten terveyden ja turvallisuuden, jotka kilpailevat tai toimivat tuomareina jalkapallostadioneilla ja muilla urheilupaikoilla järjestettävissä tapahtumissa taikka järjestävät niitä tai toimivat niissä olennaisissa turvallisuutta varmistavissa tehtävissä;
- (5) ottaa huomioon i) jäsenvaltioiden erilaiset kunkin perustuslakiin, oikeuslaitokseen, kulttuuriin ja historiaan liittyvät olosuhteet sekä ii) jäsenvaltioiden väliset erot siinä, millaista ja millä tavoin pyroteknistä materiaalia jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutapahtumissa käytetään;
- (6) ottaa huomioon käytettävissä olevat tiedot, jotka osoittavat, että jalkapallokannattajat ovat laajalti käyttäneet pyroteknistä materiaalia jalkapallostadioneilla viimeaikaisissa kansainvälisissä jalkapalloturnauksissa ja -otteluissa sekä kansallisiin kilpailuihin kuuluvissa otteluissa jäsenvaltioissa;

- (7) ottaa huomioon riippumattomassa tieteellisessä tutkimuksessa tehdyt kiistattomat havainnot terveys- ja turvallisuusriskeistä, joita pyroteknisen materiaalin käyttöön jalkapallostadioneilla liittyy¹. Kyseisessä tutkimuksessa todettiin muun muassa, että pyroteknistä materiaalia ei voida turvallisesti käyttää jalkapallostadioneiden ja muiden urheilupaikkojen yleisötiloissa²;
- (8) ottaa huomioon vammat, joita katsojille, pelaajille, toimitsijoille sekä jalkapallostadioneilla ja muilla urheilupaikoilla julkisen tai yksityisen turvallisuushenkilöstön tehtävissä toimineille henkilöille on aiheutunut niin avoimen rikollisesta kuin juhlimistarkoituksessa tapahtuneesta pyroteknisen materiaalin käytöstä;
- (9) ottaa huomioon asian vakavuuden ja sen, että pyroteknisen materiaalin käyttö jalkapallostadioneilla ja muilla urheilupaikoilla on useimpien jäsenvaltioiden oikeudellisessa kehityksessä rikos tai hallinnollinen rikkomus;
- (10) ottaa huomioon sen, että jäsenvaltioiden hallitusten, jalkapalloviranomaisten³ ja -seurojen sekä muiden asianomaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä, jotta ne voivat panna täytäntöön kansalliset lait sekä suojella katsojien, pelaajien, toimitsijoiden ja julkisen tai yksityisen turvallisuushenkilöstön tehtävissä toimivien henkilöiden ja muihin jalkapallon ottelutapahtumiin osallistuvien henkilöiden turvallisuutta;
- (11) ottaa huomioon Euroopan unionin neuvoston vuonna 2018 asettaman tavoitteen ja sen jälkeen laaditut työohjelmat, jotka koskevat lisätoimenpiteitä turvallisuuden maksimoimiseksi kansainvälisten urheilutapahtumien ja erityisesti jalkapallo-otteluiden yhteydessä ja joissa suositetaan, että kussakin jäsenvaltiossa otettaisiin käyttöön yhdenmukaisesti eri virastojen yhteinen kansallinen toimintamalli, jonka tavoitteena on ehkäistä ja torjua pyroteknisen materiaalin käyttöä jalkapallostadioneilla ja muilla urheilustadioneilla;
- (12) ottaa huomioon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta 12. kesäkuuta 2013 annetun direktiivin 2013/29/EU, jonka perusteella jäsenvaltiot voivat hyväksyä kansallisia toimia, joilla rajoitetaan tiettyihin luokkiin kuuluvien pyroteknisten tuotteiden käyttöä tai myyntiä yleisölle erityisesti yleisen turvallisuuden perusteella tai ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen liittyvistä syistä;

¹ Tutkimusraportti ”Pyrotechnics in Stadia: Health and Safety issues relating to the use of pyrotechnics in football stadia”, tri Tom Smith (yhteistyössä eurooppalaisten asiantuntijakollegoiden kanssa), marraskuu 2016.

² Yleisötiloja ovat sisäänkäynnit, käytävät ja katsomot.

³ Kansalliset tai kansainväliset jalkapalloliitot.

- (13) ottaa huomioon operatiivisesta lainvalvontayhteistyöstä 9. kesäkuuta 2022 annetun neuvoston suosituksen (EU) 2022/915, jossa annetaan ohjeita ja standardeja rajatylittävän yhteistyön parantamiseksi Euroopan unionissa.

NEUVOSTO

KEHOTTAJAA jäsenvaltioita lainvalvontaviranomaistensa ja muiden asiaankuuluvien viranomaisten välityksellä laatimaan kattavan kansallisen strategian, jolla ehkäistään ja torjutaan pyroteknisen materiaalin hallussapitoa ja käyttöä jalkapallostadioneilla;

KANNUSTAA jäsenvaltioita hyväksymään ja panemaan täytäntöön yhdenmisen ja eri virastojen yhteisen kansallisen strategian, joka koskee kaikkia stadioneilla pelattavia jalkapallo-otteluita, ja soveltamaan tarvittaessa samoja toimia muihin urheilupaikoilla järjestettäviin kansainvälisiin ja kansallisiin urheilutapahtumiin;

KOROSTAA, että jäsenvaltioiden olisi kansallista toimintamallia laatiessaan otettava huomioon liitteenä olevat yhdenmisen ja eri virastojen yhteisen kansallisen strategian osiot;

PAINOTTAA, että neuvosto arvioi näiden päätelmien täytäntöönpanoa kolmen vuoden kuluessa niiden hyväksymisestä tavoitteena hyväksyä lisätoimia, joilla puututaan pyroteknisen materiaalin käyttöön jalkapallostadioneilla ja muilla urheilupaikoilla sekä muissa tällaisiin urheilutapahtumiin liittyvissä suljetuissa tiloissa.

**Pyroteknisen materiaalin jalkapallostadioneilla ja tarvittaessa muilla urheilupaikoilla
tapahtuvan käytön ehkäiseminen ja siihen puuttuminen**

Yhdennetyn ja eri virastojen yhteisen kansallisen toimintamallin osiot

Suosittelvat osatekijät esitetään ohessa aiheittain, jotta niihin on helpompi viitata. On kuitenkin syytä painottaa, että suositellavat toimet menevät keskenään limittäin ja ne on kehitettävä ja pantava täytäntöön osana kokonaisvaltaista toimintamallia.

Näissä malleissa keskitytään pyroteknisen materiaalin käyttöön jalkapallostadioneilla, mutta samoja periaatteita voidaan tarvittaessa soveltaa myös muihin urheilupaikkoihin.

Käsitellyt aiheet ovat

1. Strategian narratiivi ja periaatteet
2. Viestintä
3. Kansalliset yhteensovittamisjärjestelyt
4. Stadionien turvajärjestelyt
5. Poliisiviranomaisten jalkapalloon liittyvät strategiat ja operaatiot
6. Syyttäjä- ja muutoksenhakuviranomaiset
7. Koulutusjärjestelyt

Yhteenveto osioista

1. Strategian narratiivi ja periaatteet (ks. myös seuraava kohta viestinnästä)

- a) Strategian narratiivissa olisi keskityttävä yksinomaan terveys- ja turvallisuusvaatimuksiin ja kiistettävä kaikenlaiset muut vaikuttimet⁴.
- b) Tätä narratiivia olisi vahvistettava laatimalla strategia ja toteuttamalla sitä niin, että tavoitteena on vähentää sellaisten yksilöiden ja ryhmien vaikutusta, jotka yhä käyttävät pyroteknistä materiaalia tai kannustavat sen käyttöön stadioneilla toisille kannattajille ja muille ihmisille aiheutuvista riskeistä huolimatta.
- c) Jotta kannattajat voisivat paremmin kokea strategian oikeutetuksi, narratiivissa olisi korostettava tarkoitusta suojella ihmisten terveyttä ja turvallisuutta sekä pyrittävä toimiin ja seuraamuksiin, jotka kohdistuvat rikoksen- tai rikkomuksentekijöihin eivätkä yleisesti ottaen kannattajiin.
- d) Strategian oikeutetuksi kokemista kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden keskuudessa olisi pyrittävä lisäämään siten, että narratiivissa kannustetaan kannattajia osallistumaan muiden kuin pyroteknisten kannatuksenilmausten kehittämiseen ja helpotetaan tällaista osallistumista.

2. Viestintä

- a) Strategian narratiivia olisi lujitettava eri virastojen yhteisellä ennakoivalla viestintä- ja tiedotusstrategialla, joka on mukautettu kansallisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin ja jonka tarkoituksena on
 - tuoda esiin riippumattoman tieteellisen tutkimuksen havaintoja
 - antaa tietoa kaikille osapuolille, myös kannattajille sekä jalkapallotapahtumien suunnitteluun ja operatiivisiin järjestelyihin osallistuville valtiollisille ja julkisille toimijoille, ja vaikuttaa heidän näkemyksiinsä

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/29/EU, annettu 12 päivänä kesäkuuta 2013, pyroteknisten tuotteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta.

- selittää, miten ja miksi pyroteknisen materiaalin käyttö stadioneilla aiheuttaa merkittäviä lyhyen ja pitkän aikavälin terveys- ja turvallisuusriskejä näiden materiaalien käyttäjille, muille kannattajille, stadionin henkilöstölle ja pelastushenkilöstölle, pelaajille, toimitsijoille ja muille ihmisille
 - selittää, että tämän vuoksi tarvitaan ehkäiseviä toimia ja täytäntöönpanotoimia, joiden tarkoituksena on suojella katsojia, stadionin henkilöstöä ja pelastushenkilöstöä sekä muita ihmisiä terveys- ja turvallisuusriskeiltä, joita pyroteknisen materiaalin käyttö stadioneilla aiheuttaa.
- b) Viestintä- ja tiedotusstrategiassa olisi hyödynnettävä täysimääräisesti laadukkaita opetus- ja valistusmateriaaleja, jotka mahdollisesti lisäisivät kansallisten, eri virastojen yhteisten viestintä-, valistus- ja ehkäisykampanjoiden vaikutusta.

3. Kansalliset yhteensovittamisjärjestelyt

- a) Strategia olisi kehitettävä ja pantava täytäntöön korkeimman hallintotason vastuuelimen johdolla. Näin annettaisiin viesti siitä, että asiaan on sitouduttu korkealla poliittisella tasolla, ja helpotettaisiin eri virastojen tehokasta koordinointia.
- b) Strategian olisi oltava kattava ja vakiintuneiden eurooppalaisten hyvien käytäntöjen mukainen. Sen olisi tuettava kansallisten lainsäädäntökehysten yhdenmukaistamista tavoitteena ottaa käyttöön säännöksiä, joiden avulla
- selkeytetään jalkapallostadionien turvatoimia käsittelevien virastojen tehtäviä ja vastuualueita
 - suositetaan, että kaikille asiaankuuluville julkisille ja jalkapalloviranomaisille annetaan valtuudet, luodaan edellytykset ja määrätään velvollisuus torjua tehokkaasti pyroteknisen materiaalin käyttöä jalkapallostadioneilla
 - suositetaan määrittämään rikokseksi tai hallinnolliseksi rikkomukseksi minkä tahansa pyroteknisen materiaalin käyttö jalkapallostadionilla tai tällaisen materiaalin hallussapito jalkapallostadionille saapuessa tai sen sisällä

- suositetaan määrittämään rikokseksi tai hallinnolliseksi rikkomukseksi se, että seuran tai stadionin omistaja, johtaja, toiminnanharjoittaja, oma tai vuokratyöntekijä taikka kolmas osapuoli kannustaa kannattajia käyttämään pyroteknistä materiaalia stadioneilla tai edistää tällaista pyroteknisen materiaalin käyttöä
- määritetään rikokseksi tai hallinnolliseksi rikkomukseksi sellaisen pyroteknisen materiaalin maahantuonti tai jakelu, jota on tarkoitus käyttää jalkapallostadioneilla
- suositetaan, että stadionien turvallisuustodistukset ja lupajärjestelyt kytketään suoraan stadionien kattaviin turvajärjestelyihin, joihin sisältyy muun muassa tehokas strategia pyroteknisen materiaalin käytön ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

4. Stadionien turvajärjestelyt

- a) Strategian avulla olisi varmistettava, että pyroteknisen materiaalin käyttöä stadioneilla ehkäistään ja torjutaan johdonmukaisesti sekä kansallisten että kansainvälisten otteluiden yhteydessä.
- b) Strategiassa olisi velvoitettava jalkapalloviranomaiset koordinoimaan stadionien turvallisuusmääräyksiin ja turvatoimiin sisällytettävien, pyroteknisen materiaalin käytön ehkäisemistä ja torjuntaa koskevien säännösten valmistelua ja käyttöönottoa.
- c) Strategiassa olisi suositettava, että jalkapalloviranomaiset ja -seurat sekä kannattajien yhteyshenkilöt ovat yhteydessä kannattajaryhmiin ja viestivät näille riskeistä, joita pyroteknisen materiaalin käytöstä stadioneilla aiheutuu.
- d) Strategiassa olisi suositettava, että jalkapalloviranomaiset ja -seurat auttavat poliisia tunnistamaan henkilöt, jotka käyttävät pyroteknistä materiaalia, ja tällaisen materiaalin käyttöä järjestävät henkilöt.
- e) Strategiassa olisi kannustettava sääntely- ja kurinpitoelimiä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä selvittämään mahdollisuuksia edistää ja helpottaa sellaisten vaihtoehtojen kannatuksenilmausten kehittämistä, joihin ei liity pyrotekniikan käyttöä jalkapallostadioneilla.

5. Poliisiviranomaisten jalkapalloon liittyvät strategiat ja operaatiot

- a) Strategiassa olisi vaadittava poliisitoiminnasta vastaavia päätöksentekijöitä ja poliisitoiminnan harjoittajia varmistamaan, että jalkapalloon liittyvät poliisioperaatiot suunnitellaan ja toteutetaan ottaen kaikilta osin huomioon, että minkä tahansa pyroteknisen materiaalin käyttö stadioneilla voi aiheuttaa merkittäviä riskejä ihmisten terveydelle ja turvallisuudelle ja että tällaisen materiaalin käyttöä olisi siksi ehkäistävä ja torjuttava.
- b) Strategiassa olisi kannustettava hyödyntämään asianmukaisesti direktiivissä 2013/29/EU vahvistettua jäsenvaltioiden mahdollisuutta hyväksyä kansallisia toimia, joilla yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen sekä ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen liittyvistä syistä kielletään pyroteknisten tuotteiden hallussapito, käyttö ja/tai myynti tai rajoitetaan sitä.
- c) Strategiassa olisi kohdistettava jalkapallostadioneille pääsyn estäminen ja muut seuraamukset henkilöihin, jotka käyttävät siellä pyroteknistä materiaalia, järjestävät tai edistävät tällaista käyttöä taikka joiden hallussa on pyroteknistä materiaalia.
- d) Strategiaan olisi sisällytettävä toimia, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön pyroteknisiä tuotteita koskeva EU-direktiivi 2013/29 tuotteiden sertifiointin ja tarjonnan valvonnan osalta sekä vaarallisten tavaroiden kansainvälisiä tiekuljetuksia koskevan eurooppalaisen sopimuksen (ADR) määräykset, jotka koskevat luokittelua ja kuljetusta.
- e) Strategiassa olisi kannustettava asiaankuuluvia viranomaisia selvittämään ja toteuttamaan toimia, joilla voidaan häiritä ja estää pyroteknisen materiaalin laitonta maahantuontia ja jakelua (myös verkossa) ja pyroteknisen materiaalin laitonta käyttöä stadioneilla sekä kohdistaa seuraamukset ja stadioneille pääsyn estävät toimet rikoksen- tai rikkomuksentekijöihin. Sidosryhmät, kuten Uefa, kansalliset lajiliitot ja seurat, voidaan tarvittaessa ottaa mukaan toimiin, joilla henkilöiden pääsy stadioneille rajoitetaan aiemman käyttäytymisen perusteella.

6. Syyttäjä- ja muutoksenhakuviranomaiset

- a) Strategiaan olisi sisällytettävä järjestelyt, joilla varmistetaan, että syyttäjäelimet sekä oikeudelliset ja hallinnolliset muutoksenhakuviranomaiset ymmärtävät täysin terveys- ja turvallisuusriskit, joita liittyy pyroteknisen materiaalin käyttöön jalkapallostadioneilla.

7. Koulutusjärjestelyt

- a) Strategiassa olisi varmistettava, että stadionin turvallisuushenkilöstön kaikkien jäsenten – sekä suoraan palkattujen että vuokratyöntekijöiden – koulutus sisältää osion, jossa käsitellään pyroteknisen materiaalin stadioneilla käytön ehkäisyä ja siihen puuttumista.
- b) Strategiassa olisi varmistettava, että kansallisissa ja yleiseurooppalaisissa jalkapallo-otteluiden poliisitoimintaan liittyvissä koulutustapahtumissa käsitellään tarvetta ehkäistä ja torjua pyroteknisen materiaalin käyttöä.
- c) Strategiassa olisi varmistettava, että stadionien turvallisuustyöntekijöiden ja poliisihenkilöstön kansallisissa ja yleiseurooppalaisissa yhteiskoulutuksissa on osio, jossa käsitellään pyroteknisen materiaalin stadioneilla käytön ehkäisyä ja torjumista.
- d) Strategiassa olisi kannustettava jalkapalloviranomaisia ja -seuroja lisäämään pelaajien ja toimitsijoiden tietoisuutta siitä, että pyrotekniseen materiaaliin koskemista tulee aina välttää ja että asiaankuuluvien toimijoiden, kuten pelaajien, valmentajien ja joukkueenjohton, olisi pyrittävä välttämään, että he tietoisesti tai tiedostamattaan kannustavat pyroteknisen materiaalin käyttöön tai tukevat sitä.
- e) Strategiaa olisi hyödynnettävä välineenä, jonka avulla kannattajaryhmille voidaan tarjota koulutusta ja valistaa heitä riskeistä, joita pyroteknisen materiaalin käyttöön stadioneilla liittyy.